

CIUPERCI DIN MUNȚII GURGHIU (CARPAȚII ORIENTALI)

MUSCHROOMS OF GURGHIU MOUNTAINS (EASTERN CARPATHIANS)

Adriana Pop
 Institutul de Cercetări Biologice,
 str. Republicii nr. 48, RO-3400
 Cluj-Napoca

Abstract: Mushrooms from the Gurghiu Mountains (South Eastern Carpathians). From the Gurghiu Mountains, which has not been studied mycologically so far, are presented 81 mushroom taxa (32 Ascomycetes and 49 Basidiomycetes) identified in the following plant associations: *Hieracio rotundati-Piceetum*, *Leucanthemo waldsteinii-Fagetum*, *Symphyto cordati-Fagetum*, *Carpino-Fagetum*, *Telekio-Alnetum incanae*, *Telekio-Filipenduletum* și *Rubetum idaei*.

Munții Gurghiu se află situați în partea central-vestică a Carpaților Orientali. Între defileul Mureșului Toplița-Deda, la N, Depresiunea Giurgeu, la E, pasul Sicaș și râul Sicașău, la S-SE și Subcarpații Târnavelor și Dealurile Mureșului, la V. Altitudinea maximă este de 1776 m în Vf. Saca. Sunt alcătuiți din andezite, piroclastite și aglomerate vulcanice.

Din punct de vedere climatic Munții Gurghiu aparțin climatului montan inferior și mijlociu, cu excepția vârfului Saca aflat la peste 1700 m care aparține climatului montan superior. Temperaturile medii anuale pe platou variază între 4-6° C și la peste 1700 m între 0-2° C. Precipitațiile sunt mai mari pe versanții vestici și nord-vestici (700-1200 mm).

Vegetația Munților Gurghiu are un pronunțat caracter montan. Este reprezentată de păduri boreale (molidișuri) și păduri nemorale (făgete). În luncile văilor intramontane se găsesc păduri de luncă formate în special din *Alnus incana*. Suprafețele erodate de la marginea pădurilor și versanții văilor sunt acoperite de vegetație pioneră, buruienșiuri și tufărișuri de *Rubus idaeus*. La marginea pâraielor se întâlnesc asociații hidrofile bine închegate (Coldea, Wagner 1997).

Cercetările micologice au fost făcute în august și septembrie 1995, în unele fitocenozes de pe Văile Glăjăriei, Secașu și Șirod, și anume:

- As. *Hieracio rotundati-Piceetum* Pawl. & Br.Bl. (I) - molidiș; - As. *Leucanthemo waldsteinii-Fagetum* (Soó 1964) Täuber 1987 (II) - pădure de amestec fag cu molid;

- As. *Symphyto cordati-Fagetum* Vida 1959 și *Carpino-Fagetum* Paucă 1941 (III) - păduri de fag;

- As. *Telekio-Alnetum incanae* Coldea 1990 (IV) - ariniș; - As. *Telekio-Filipenduletum* Coldea 1996, *Rubetum idaei* Pfeiffer 1936 em. Oberd. 1973 (V).

În fitocenozele menționate (Tabel 1) au fost găsite relativ puține ciuperci (81 taxoni), întâlnite în număr mic de indivizi (excepție ascomicetele de pe resturile putrede de plante anuale, graminee, conuri de molid etc.).

Numărul cel mai mare de ciuperci s-a înregistrat în făgete. Abundență ridicată au avut *Macrolepiota procera*, *Russula cyanoxantha*, *Xerocomus chrysenteron*, *Hygrophorus poetarum*, *Clitocybe nebularis*, *Lactarius vellereus*, *Schizophyllum communeae*, *Calocera cornea* *Bisporella citrina*, *Orbilina xanthostigma*, *Xylaria filiformis*.

În fitocenozele edificate de molid, molid cu fag și de arin, bazidiomicetele au fost sporadic întâlnite și în număr mic de indivizi.

S-a observat o predominare a ascomicetelor în buruienișurile aflate în apropierea pâraielor, pe solul umed din apropierea pâraielor, tufărișele edificate de *Rubus idaeus* și în arinișe. Astfel, pe resturile de plante anuale (*Urtica dioica*, *Filipendula ulmaria*, *Telekia speciosa*, *Senecio fuchsii* etc.) din apropierea pâraielor și din arinișe menționăm pe *Brunnicipila clandestina*, *Cistella grevillei*, *Crocicreas cyathoideum*, *C. dolosellum*, *Hymenoscyphus scutula*, *Trichopezizella relicina*, *Unguicullaria millepunctata* etc.; *Mollisia plicata* pe tulpini putrede de *Rumex aplinus*; *Brunnicipila fuscescens*, *Hypoderma nubi*, *Lachnum nubi*, *Mollisia cinerea* pe tulpini moarte de *Rubus idaeus*; *Lasiosphaeria strigosa*, *Mollisia benesuada* pe tulpini putrede de *Alnus incana*, etc. Pe solul umed de lângă pâraie în număr mare de indivizi se găsea *Cheilimenia crucipilla* iar în molidișe, pe conuri putrede, domina *Hyaloscypha aureliella*.

Calyptella capula (pe tulpini putrede de (?) *Senecio fuchsii*) este semnalată pentru prima dată din țară (Pop & Bințișan, 2000). Dintre speciile semnalate până în prezent din puține locuri din țară amintim pe: *Albotricha albotestacea*, *Brunnicipila clandestina*, *Cistella grevillei*, *C. phytolaccae*, *Hyaloscypha aureliella*, *Mollisia ligni*, *M. benesuada*, *M. juncina*, *M. plicata*, *Orbilina luteonubella*, *Trichopezizella relicina*, *Unguicullaria scrupulosa*.

Tabelul 1

Ciuperci din Munții Gurghiului: I-molidișe; II-păduri de amestec molid cu fag; III-făgete; IV-arinișe; V-buruienișuri și tufărișuri.

SPECIA	I	II	III	IV	V
ASCOMYCOTINA					
Ord. Pezizales					
Fam. Humariaceae					
<i>Scutellinia scutellata</i>		+	+	+	+
<i>Cheilimenia crucipilla</i>					+
Ord. Leotiales					
Fam. Leotiaceae					
<i>Bisporella citrina</i>				+	
<i>Chlorociboria aeruginascens</i>			+		
<i>Crocicreas cyathoideum</i>				+	+
<i>Crocicreas dolosellum</i>					+
<i>Hymenoscyphus scutula</i>					+
Fam. Hyaloscyphaceae					
<i>Albotricha albotestacea</i>			+		
<i>Brunnicipila clandestina</i>	+			+	+
<i>Cistella phytolaccae</i>					+
<i>Cistella grevillei</i>				+	+
<i>Hyaloscypha aureliella</i>		+			

SPECIA	I	II	III	IV	V
<i>Lachnum rubi</i>	+			+	+
<i>Lachnum virgineum</i>					+
<i>Psilachnum chrysostignum</i>				+	
<i>Trichopeziza mollissima</i>					+
<i>Trichopezizella relicina</i>					+
<i>Unguicularia millepunctata</i>	+			+	+
<i>Unguicularia scrupulosa</i>			+		
Fam. Orbiliaceae					
<i>Orbilia luteorubella</i>			+	+	
<i>Orbilia xanthostigma</i>				+	
Fam. Dermateaceae					
<i>Mollisia benesuada</i>					+
<i>Mollisia cinerea</i>			+		
<i>Mollisia juncina</i>					+
<i>Mollisia ligni</i>			+		
<i>Mollisia plicata</i>					+
Ord. Phacidiales					
Fam. Hypodermataceae					
<i>Hypoderma rubi</i>					+
Ord. Sphaeriales					
Fam. Sordariaceae					
<i>Lasiosphaeria strigosa</i>					+
Fam. Sphaeriaceae					
<i>Xylaria hypoxylon</i>					+
<i>Xylaria filiformis</i>					+
<i>Xylaria longipes</i>					+
Fam. Diatrypaceae					
<i>Diatrype disciformis</i>			+		
BASIDIOMYCOTINA					
Ord. Dacrymycetales					
Fam. Dacrymycetaceae					
<i>Calocera furcata</i>				+	
<i>Calocera viscosa</i>			+		
HOMOBASIDIOMYCETES					
Ord. Corticiales					
<i>Chondrostereum purpureum</i>				+	
<i>Stereum hirsutum</i>					+
Ord. Polyporales					
Fam. Fomitopsidaceae					
<i>Daedaleopsis confragosa</i>					+
<i>Fomes fomentarius</i>					+
<i>Fomitopsis pinicola</i>			+	+	

SPECIA	I	II	III	IV	V
Fam. Polyporaceae ss.str.					
<i>Polyponus mummularium</i>				+	
<i>Polyponus varius</i>					+
Fam. Coriolaceae					
<i>Trametes versicolor</i>				+	+
Fam. Schizophyllaceae					
<i>Schizophyllum commune</i>		+	+	+	+
Ord. Ganodermatales					
Fam. Ganodermataceae					
<i>Ganoderma applanatum</i>					+
Ord. Cantharellales					
Fam. Cantharellaceae					
<i>Cantharellus cibarius</i>		+	+	+	
Ord. Tricholomatales					
Fam. Cyphellopsidaceae					
<i>Calyprella capula</i>					+
Fam. Hygrophoraceae					
<i>Hygrophorus poetarum</i>				+	
Fam. Tricholomataceae					
<i>Armillaria mellea</i>					+
<i>Clitocybe nebularis</i>					+
<i>Collybia dryophila</i>					+
<i>Lepista nuda</i>				+	+
<i>Lyophyllum decastes</i>					
Fam. Marasmiaceae					
<i>Marasmius alliaceus</i>					+
<i>Oudemansiella radicata</i>					+
Fam. Mycenaceae					
<i>Mycena pura</i>				+	
Ord. Amanitales					
Fam. Amanitaceae					
<i>Amanita muscaria</i>			+		
<i>Amanita rubescens</i>				+	
<i>Amanita vaginata</i>				+	+
Ord. Agaricales					
Fam. Agaricaceae					
<i>Macrolepiota procera</i>				+	
Ord. Cortinariales					
Fam. Strophariaceae					
<i>Hypholoma sublateritium</i>					+
<i>Pholiota flammans</i>			+		
<i>Pholiota lubrica</i>			+		
Fam. Crepidotaceae					
<i>Crepidotus variabilis</i>				+	

SPECIA	I	II	III	IV	V
Ord. Russulales					
Fam. Russulaceae					
<i>Lactarius blennius</i>					+
<i>Lactarius fuliginosus</i>				+	
<i>Lactarius hysginus</i>			+		
<i>Lactarius piperatus</i>				+	
<i>Lactarius resimus</i>			+		
<i>Lactarius vellereus</i>				+	+
<i>Lactarius volemus</i>					+
<i>Russula aeruginea</i>				+	+
<i>Russula albomigra</i>					+
<i>Russula cyanoxantha</i>				+	+
<i>Russula delica</i>				+	+
<i>Russula nigricans</i>					+
<i>Russula ochroleuca</i>			+		
<i>Russula vesca</i>				+	
Ord. Boletales					
Fam. Boletaceae					
<i>Boletus edulis</i>	-		+		
<i>Porphyrellus porphyrosporus</i>			+		
<i>Xerocomus chrysenteron</i>					+
<i>Xerocomus subtomentosus</i>			+	+	

Lucrarea aduce o contribuție la cunoașterea biodiversității ciupercilor. Munții Gurghiu aflându-se printre zonele neinvestigate până în prezent din punct de vedere micologic.

BIBLIOGRAFIE

- Breitenbach, J., & F. Kränzlin, 1981, *Champignons de Suisse. Tome I Les Ascomycetes.* Edition Mykologia, Lucerne : 6-310
- Coldea, Gh., I. Wagner, 1997, *Pflanzensoziologische Untersuchungen im Gurghiu-Gebirge (Ostkarpaten).* Verh. Zool.-Bot. Ges. Österreich 134: 357-371.
- Courtecuisse, R., B. Duhem, 1994, *Guide des champignons de France et d'Europe.* Delachaux et Niestlé : 5-476.
- Dennis, R.W.G., 1981, *British Ascomycetes,* J. Cramer : 1-585.
- Gerhardt, E., 1995, *BLV Handbuch Pilze.* BLV Verlagsgesellschaft mbH München Wien Zürich, 80797 München : 6-639.
- Moser, M., 1983, *Die Röhrlinge und Blätterpilze.* Kleine kryptogamen flora. Band IIb/2. VEB Gustav Fischer Verlag Jena : 1-533.
- Pop Adriana, B. Bințișan, 2000, *Beiträge zur Kenntnis der Pilze Siebenbürgens.* Siebenbürgische Archiv VI, Böhlau Verlag Köln Weimar Wien (Sub tipar).
- Raitviir, A., 1987, *Notes on the taxonomy and nomenclature of Belonidium, Trichopeziza and Lachnum (Hyaloscyphaceae) in the light of the homologous series concept.* Biologia, Proceedings of the Academy of Sciences of the Estonian SSR, 36: 313-318.

